

W kolejnym odcinku naszego cyklu chciałbym zachęcić do odwiedzenia Szczecina, grodu Gryfa, który w pierwszych dniach sierpnia ponownie stanie się żeglarską stolicą Europy. Tutaj bowiem w dniach 5–8 sierpnia odbędzie finał niezwykle wyczerpujących regat wielkich żaglowców zwany jako...

The Tall Ship Races

Tegoroczna edycja regat wielkich żaglowców rozpoczęła się w dniu 3 lipca w Halmstad w Szwecji. Z tego portu załogi wielkich żaglowców wyruszyły do walki z żywiołem i przeciwnościami losu o sławę. Pierwszy etap zakończył się w fińskim w porcie Kotka, gdzie żeglarze odpoczywali do 16 lipca. Następnym etapem będzie Turku, a ostatnim przystankiem w drodze do Szczecina stanie się litewska Kłajpeda. To stamtąd 1 sierpnia jednostki pożeglą na zachód.

Wielki finał *The Tall Ships Races* odbędzie się 5–8 sierpnia w Szczecinie. Organizatorzy obiecują magiczny morski klimat, a ja wierzę, że miasto zamieni się w żeglarską stolicę Europy. Organizatorzy przewidują także, że w ciągu 4 sierpniowych dni do portu zawinie około 100 największych i najpiękniejszych żaglowców świata, na których przybędzie ponad 3000 żeglarzy. Gwiazdami tegorocznego zlotu będą słynny włoski śpiewak Andrea Bocelli i znakomity belgijski kompozytor o polskich korzeniach — Henri Seroka, który z okazji imprezy zaplanował światową prapremierę swojej najnowszej kompozycji zatytułowanej „Odyssea”.

Niewątpliwie wielką atrakcją będzie także zapewne największy w Europie Środkowej Międzynarodowy Festiwal Pokazów Pirotechnicznych „Pyromagic 2017”, w czasie którego niebo nad miastem stanie sceną wielkiego świetlnego spektaklu.

Ciesząc się atrakcjami tego wielkiego żeglarskiego święta, nie wolno jednak zapominać o mieście, które słynie ze swojego piękna. Szczecin jest bowiem ważnym miastem portowym leżącym przy ujściu Odry do Zalewu Szczecińskiego, około 65 km od linii brzegowej Morza Bałtyckiego. Przez wiele dziesięcioleci gospodarka morska była podstawą utrzymania jego mieszkańców. Nikogo zatem nie

Fotografia 1. Wielki finał The Tall Ships Races odbędzie się 5–8 sierpnia w Szczecinie

Fotografia 2. W latach 1902–1921 powstały budzące do dziś wielki podziw monumentalne Tarasy Hakena, zwane obecnie Wałami Chrobrego

Fotografia 3. Do portu zawinie około 100 największych i najpiękniejszych żaglowców świata

powinno dziwić zainteresowanie mieszkańców miasta morskimi tradycjami.

Miasto zajmuje powierzchnię ponad 300,8 km², z czego ponad 40% stanowią tereny zielone, a około 25% wodne. Największym akwenem jest jezioro Dąbie, zajmujące powierzchnię około 65 km², jedyne w Polsce, na które mogą wpływać jachty pełnomorskie. Godny podkreślenia jest fakt, że znaczną część terenów miasta stanowią obszary posiadające status „terenów chronionych”, do których należą m.in. parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo krajobrazowe oraz pomniki przyrody.

Pierwsze ślady obecności ludzkiej na obszarze miasta pochodzą z czasów paleolitu i sięgają około 10 tys. lat p.n.e., ale pierwsze ślady regularnego osadnictwa, które udokumentowano wynikami badań archeologicznych sięgają około 4200 r. p.n.e., jednak rzeczywisty znaczny wzrost osadnictwa zanotowano dopiero około 400 lat p.n.e., w okresie tak zwanej kultury łużyckiej.

W 162 r., w słynnej „Geografii” Ptolemeusza, wspomniany jest lud Sidini, czyli szczecinianie zamieszkujący okolicę ujścia Odry. W IX w. na wzgórzu zamkowym powstał gród obronny, a następnie osada miejska zamieszkiwana przez ludność pochodzenia słowiańskiego. Powstały około 992 r. dokument „Dagome ludex” wspomina o państwie Schinsghe będącym we władaniu księcia Mieszka I.

W 1001 r. Szczecin oddziela się od Polski i uzyskuje niezależność, jednocześnie wracając do pogaństwa. Ponowne przyłączenie do Polski nastąpiło dopiero w 1121 r. za sprawą Bolesława Krzywoustego i zostało potwierdzone bullą papieską z 1140 r., w której ponadto określono granice Księstwa Pomorskiego.

W 1243 r. książę Barnim nadaje Szczecinowi prawa miejskie na prawie brandenburskim, co zainicjowało okres niezwykle dynamicznego rozwoju miasta, który trwał aż do połowy XVII w. Wielkim ciosem dla miasta była wojna trzydziestoletnia oraz bezpotomna

śmierć ostatniego przedstawiciela dynastii Gryfitów — ks. Bogusława XIV. Od tej pory miasto stało się silnie ufortyfikowaną bazą wojskową, co znacznie ograniczyło możliwości rozwoju gospodarczego. Dopiero w II połowie XIX w., kiedy miasto przestało być ograniczane wymaganiami wojskowymi i kiedy w 1873 r. podjęto decyzję o ostatecznej likwidacji twierdzy, zaobserwowano niezwykle dynamiczny rozwój przestrzenny i gospodarczy miasta.

W 1826 r. uruchomiono żeglugę parową na Odrze, a 1843 r. pierwsze połączenie kolejowe z Berlinem. Bardzo istotne znaczenie dla Szczecina miała podjęta w 1894 r. decyzja o budowie nowoczesnego portu wolnoctowego. Swoją współczesny kształt urbanistyczny miasto uzyskało na przełomie XIX i XX w. W latach 1902–1921 powstały budzące wielki podziw do dziś monumentalne Tarasy Hakena, zwane obecnie Wałami Chrobrego.

Po zakończeniu I wojny światowej miasto przeżywało głęboki kryzys gospodarczy, który jednak udało się pokonać i już w latach 30. XX w. zaobserwowano ponownie okres znacznego wzrostu.

W 1940 r. utworzono tzw. Wielkie Miasto Szczecin, łącząc w jeden organizm okoliczne wsie i miasteczka, w tym Pölitz, czyli Police i Altdamm, czyli Dąbie.

Przeprowadzone latach 1943–1945 gigantyczne alianckie operacje lotnicze zwane „nalotami dywanowymi” spowodowały niemal całkowite zniszczenie portu i okolic starego miasta, które jednak zostało już w części odbudowane i odzyskuje swój dawny blask.

Także współczesna historia Szczecina obfituje w wiele dramatycznych wydarzeń. Miasto było bowiem świadkiem bezwzględnego stłumienia protestów robotniczych w grudniu 1970 r., a także strajków w sierpniu 1980 r., które doprowadziły do powstania NSZZ „Solidarność”. Przechadzając się ulicami w centrum miasta, można znaleźć wiele pamiątek tamtych czasów.

Fotografia 4. Dzisiejszy Szczecin to piękne miasto

Dzisiejszy Szczecin to piękne miasto, choć zapewne wiele stracił ze swojego dawnego blasku. Przed wybuchem II wojny światowej był nazywany najpiękniejszym miastem Rzeszy. Po wojnie zmienił swój wygląd, ale nadal czaruje swoim urokiem i może zaoferować odwiedzającym go turystom wiele atrakcji, na przykład takich jak *The Tall Ship Races*.

Kto przyjedzie, nie będzie żałował.

Adres do korespondencji

Lek. Artur Krzywkowski
ul. Romantyczna 22/11, 70-789 Szczecin